

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 15/2005 rd

Regeringens proposition om en tilläggsbudget för 2005

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 maj 2005 en proposition om en tilläggsbudget för 2005 (RP 62/2005 rd) till finansutskottet för beredning.

Tilläggsbudgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande tilläggsbudgetmotioner:

- TBM 1/2005 rd — Päivi Räsänen /kd m.fl.: Anslag för egentligt bistånd (24.30.66)
- TBM 2/2005 rd — Pertti Hemmilä /saml: Anslag för polisväsendets kostnader för att besätta vakanta polistjänster (26.75.21)
- TBM 3/2005 rd — Kari Kärkkäinen /kd m.fl.: Anslag för polisens omkostnader (26.75.21)
- TBM 4/2005 rd — Raimo Vistbacka /sf m.fl.: Anslag för polisväsendets omkostnader (26.75.21)
- TBM 5/2005 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för planering av ersättande system för truppminor i Keuruu pionjärmaterieldepå (27.10.16)
- TBM 6/2005 rd — Sari Essayah /kd: Anslag för att inrätta en tvärvetenskaplig forskningscentral med inriktning på barn och ungdom (29.10.21)
- TBM 7/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för reparation av stamväg 68 på sträckan Edsevö—Jakobstad (31.24.21)
- TBM 8/2005 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag till Mellesta Finlands vägdistrikt för ombyggnad och beläggning av vägar (31.24.21)
- TBM 9/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag till åtgärder för säkrare skolresor i tätorterna på landsbygden inom Vasa vägdistrikt (31.24.21)
- TBM 10/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för reparation av Könnintie (31.24.21)
- TBM 11/2005 rd — Sari Essayah /kd: Anslag för att bygga en cirkulationsplats i Pemarkstad (31.24.21)
- TBM 12/2005 rd — Pekka Kuosmanen /saml: Anslag för omkörningsfiler på riksväg 7 på sträckan Fredrikshamn—Vaalimaa (31.24.21)
- TBM 13/2005 rd — Bjarne Kallis /kd m.fl.: Anslag för basväghållningen (31.24.21)

FiUB 15/2005 rd — RP 62/2005 rd

- TBM 14/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för basväghållningen (31.24.21)
- TBM 15/2005 rd — Raimo Vistbacka /sf m.fl.: Anslag för basväghållningen (31.24.21)
- TBM 16/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för bättre säkerhet på huvudvägarna i Vasa vägdistrikt (31.24.21)
- TBM 17/2005 rd — Pertti Hemmilä /saml: Anslag för reparation och underhåll av vägnätet i Åbo vägdistrikt (31.24.21)
- TBM 18/2005 rd — Anne Holmlund /saml: Anslag för reparation av riksväg 2 på sträckan Björneborg—Vihtis (31.24.21)
- TBM 19/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för byggande av Smedsby omfartsväg vid riksväg 8 (31.24.21)
- TBM 20/2005 rd — Pekka Kuosmanen /saml: Anslag för planering av reparation av riksväg 12 på sträckan Uusikylä—Tillola (31.24.21)
- TBM 21/2005 rd — Pekka Kuosmanen /saml: Anslag för ombyggnad av riksväg 15 på sträckan Kouvola—Kotka (31.24.21)
- TBM 22/2005 rd — Petri Salo /saml: Anslag för reparation av riksväg 19 på sträckan Nurmo—Lappo (31.24.21)
- TBM 23/2005 rd — Pekka Kuosmanen /saml: Anslag för reparation av banavsnittet Luumäki—Imatra och planering av ett dubbelspår (31.40.21)
- TBM 24/2005 rd — Heidi Hautala /gröna m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 25/2005 rd — Toimi Kankaanniemi /kd m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 26/2005 rd — Kari Uotila /vänst: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 27/2005 rd — Raimo Vistbacka /sf m.fl.: Anslag för basbanhållningen (31.40.21)
- TBM 28/2005 rd — Lauri Oinonen /cent: Anslag för att rusta upp Haapamäki—Parkano—Björneborgsbanan och banområdet (31.40.21)
- TBM 29/2005 rd — Kari Uotila /vänst m.fl.: Anslag för att stöda kollektivtrafiken (31.60.63)
- TBM 30/2005 rd — Jari Leppä /cent: Anslag till nystartade företag för kompetens i affärsverksamhet (32.30.47)
- TBM 31/2005 rd — Toimi Kankaanniemi /kd m.fl.: Anslag för kapitallån till Finnvera Abp (32.70.87)
- TBM 32/2005 rd — Päivi Räsänen /kd m.fl.: Anslag för förlängning av föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar (33.18.60)
- TBM 33/2005 rd — Sari Essayah /kd m.fl.: Anslag för stöd av deltidsarbete för föräldrar (33.18.60)
- TBM 34/2005 rd — Sari Essayah /kd m.fl.: Anslag för sänkning av avgiftstaket för egenandelen vid läkemedelsersättningar (33.18.60)
- TBM 35/2005 rd — Leena Rauhala /kd m.fl.: Anslag för höjning av föräldrapenningen (33.18.60)

- TBM 36/2005 rd — Leena Rauhala /kd: Anslag för utredning av långtidsarbetslösas möjligheter att få pension (34.06.51)
- TBM 38/2005 rd — Seppo Särkiniemi /cent: Anslag för planering och byggande av Noux nationalpark (35.20.22)
- TBM 37/2005 rd — Raimo Vistbacka /sf m.fl.: Minskat anslag för mottagning av flyktingar och asylsökande (34.07.63)

Beredning i delegation

Ärendet har behandlats enligt sakinnehåll i finansutskottets samtliga delegationer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 24

**UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE**

30. Internationellt bistånd

66. Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet föreslås ett tillägg på 8 000 000 euro för humanitärt bistånd. Desutom föreslås ett tillägg på 20 miljoner euro för fullmakter att bevilja medel och ingå avtal för bistånd till enskilda länder och regioner. Dessa tillägg ska användas för Finlands stöd till återuppbyggnad i Asien efter den förödelse som förorsakades av tsunamikatastrofen.

Enligt erhållen utredning gavs Finlands löften om stöd till återuppbyggnad före beslutet om ramarna för statsfinanserna 2006—2009. Rambeslutet utgår från att anslagen för det egentliga utvecklingssamarbetet kommer att stiga med ca 194 miljoner euro 2006—2009. Som framhålls i finansutskottets betänkande om rambeslutet, FiUB 4/2005 rd, innebär detta att anslagen för 2008 kommer att ligga på samma nivå som 2007. Åren 2006 och 2007 är underskottet i anslaget cirka 5 miljoner euro.

Underskottet i anslagen för utbetalning leder i framtiden till att Finland tvingas pruta på flexibiliteten då bistånd beviljas. Enligt finansutskottet är det viktigt att anslagen för utbetalning stämmer överens med fullmakten att bevilja medel och ingå avtal. Utskottet konstaterar att beslutet om budgetramarna för 2007—2010, som fattas nästa vår, i stor utsträckning blir avgörande för hur finansieringen av utvecklingssamarbetet lyckas med att följa de riktlinjer som lagts fast i regeringsprogrammet och det utvecklingspolitiska programmet. I det ovan nämnda betänkandet om rambeslutet understödde finansutskottet dessa riktlinjer.

Huvudtitel 25

**JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE**

50. Verkställighet av straff

21. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

I propositionen om en tilläggsbudget ingår ett tillägg på 2 319 000 euro för finansiering av utgifter föranledda av statens tjänste- och arbetskollektivavtal. Justitieministeriet har också föreslagit ett annat tillägg för fängsvårdsväsendets omkostnader som inte ingår i detta tillägg.

Enligt justitieministeriets beräkningar som baserar sig på användningen av anslagen under årets första månader kommer utgifterna för fångvårdsväsendet att överskrida det anslag som reserverats för innevarande år med cirka 2 miljoner euro om inga särskilda åtgärder vidtas. Det största utgiftstrycket beror på att antalet fångar ökar. I fjol var antalet fångar i genomsnitt 3 577 och enligt Brottpåföljdsverkets bedömning kommer de att vara omkring 3 850 i år. Antalet bötesfångar har ökat och jämfört med året innan höjer detta det totala antalet fångar. Under perioden april - december i fjol har förvandlingsstraff för böter inte kunnat verkställas på grund av problem i exekutionsverkets datasystem.

Finansutskottet konstaterade i sitt betänkande (FiUB 41/2004 rd) om årets budget att det är beklagligt att antalet fångar nästa år ökar mer än vad man räknat med i budgetpropositionen. Enligt utskottet kan utvecklingen förebyggas genom ett samarbete mellan förvaltningsområdena som tar fasta på orsakerna till utvecklingen.

Enligt erhållen utredning ökar utgiftstrycket också på grund av kostnaderna för att se över fångdatasystemet och för högre hyresutgifter som föranleds av att fångvårdsväsendets gamla inrättningar måste förnyas. Återbetalningarna av pensionsavgifter kommer också att minska avsevärt i år.

Ifall tilläggsanslag inte beviljas för fångvårdsväsendets omkostnader redan innevarande år måste särskilda åtgärder vidtas för att reglera utgifterna. Sparåtgärderna kommer i så fall utöver senareläggning av underhåll av byggnader och anskaffningar av inventarier och material också att gälla personalutgifter. Det är särskilt svårt att reglera personalutgifterna när antalet fångar ständigt växer. För att kunna säkra adekvat övervakning och primärvård samt upprätthålla den normala verksamheten har fångvårdsväsendet tvärtom föreslagit att personalresurserna ökas. I detta sammanhang ser utskottet också allvarligt på att personalen har tydliga problem med orken och åtgärderna för att aktivera fångarna minskar.

Finansutskottet anser att det är svårt att finna rimliga regleringsåtgärder i en situation där an-

talet fångar ökar. För att upprätthålla fängelsernas trygghet och verksamhet behövs ett tilläggsanslag i årets andra tilläggsbudget. I detta sammanhang bör man också förbereda sig på att eventuellt anställa extra personal.

Utskottet har i flera sammanhang påpekat att det anser att tilläggsbudgetförfarandet i och för sig varken är lämpligt eller bra med tanke på fångvårdsväsendets verksamhet på lång sikt.

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Försvarsmakten

21. *Försvarsmaktens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Finansutskottet framhåller att priset på flygbränsle har stigit påfallande mycket. Enligt erhållen utredning är finansieringsunderskottet innevarande år 6,5 miljoner euro. Finansieringsunderskottet drabbar bränsleanskaffningar och köp av arbete av industrin i och med att flygtimmarna minskar. Målet för Hornet-flygtimmar 2005 är 9 100 timmar, men med det anslag som ingår i den ordinarie budgeten kan flygvapnet endast producera 7 400 flygtimmar. Det är möjligt att flygverksamheten upphör i oktober och att industrin blir tvungen att permittera över 50 anställda för resten av året. Flygtimmar per pilot minskar och luftvapnet måste inställa sina övningar. Samtidigt försämras flygsäkerheten eftersom det är omöjligt att hålla känslan för att flyga vid liv med ett mindre antal flygtimmar. Indirekt kan det också leda till att piloterna lämnar flygvapnet och övergår i den privata luftfartens tjänst. Samtidigt blir det svårare att rekrytera nya piloter.

Finansutskottet anser att en tillfällig lösning på det problem som prisstegringen på flygbränsle ger upphov till bör hittas redan innan årets andra tilläggsbudget träder i kraft. De anslag som behövs för att kompensera prisstegringen

bör beviljas flygvapnet senast i tilläggsbudgeten.

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Vattenhushållning

Finansutskottet har konsekvent i samband med de årliga budgetarna framhållit att vattentjänster är absolut livsviktiga tjänster för att människor ska må bra och samhället fungera. I sitt betänkande om ramarna för statsfinanserna 2006—2009 FiUB 4/2005 rd påpekade utskottet också bristen på anslag för vattendrags- och miljöarbeten.

Projekt som överskrider kommungränserna. Det är viktigt att den regionala vattenhushållningen utvecklas de närmaste åren. Statsstödet är nödvändigt för vattenhushållningen, framför allt i glesbygdsområdena där kostnaderna kan bli orimligt höga utan statsstöd. Genom att samtidigt bygga vatten- och avloppsledningar kan man på ett ändamålsenligt sätt uppfylla de krav som ställs på behandlingen av avloppsvatten också i glesbygdsområdena.

Enligt erhållen utredning finns det många kommunöverskridande projekt färdiga att genomföras eller på planeringsstadiet som överensstämmer med prioriteringarna i jord- och skogsbruksministeriets strategi för användningen av vattenresurser. Målen för dessa projekt överensstämmer också med förutsättningarna för beviljande av stöd enligt lagen om stödjande av vatten- och avloppsåtgärder. I projekten ingår åtgärder både för anskaffning av rent vatten och byggande av avloppssystem på ett hållbart sätt. Inom de fastställda ramarna för statsfinanserna är möjligheterna att inleda nya projekt emellertid mycket små.

Finansutskottet anser att projekt för vattenanskaffning och vattenskydd som överskrider

kommungränserna i framtiden är mycket viktiga. Projekten främjar både det regionala samarbetet och strävan att nå effektivare enheter och bidrar till att både vattenförsörjningen och reningen av avloppsvatten kan skötas bättre än förut.

Ersättning för översvämningsskador. I kapitel-motiveringen i propositionen om årets budget konstaterades att det i fråga om nyttjandet och vården av vattendragen finns ett ökat behov av att resurser riktas för åtgärder, genom vilka beredskapen inför stora översvämningar förbättras i synnerhet i syfte att förbättra skyddsnivån på bebyggda områden. Finansutskottet framhåller att dessa åtgärder är extra aktuella på grund av översvämningarna i Ounasjoki och Ivalo älv. Enligt preliminära bedömningar uppgår översvämningsskadorna sammanlagt till 1—3 miljoner euro. Beroende på hur allvarliga skador fritidsbebyggelsen har fått kan de totala skadorna bli avsevärt större. Ansökningarna om ersättning för översvämningsskador ska lämnas in till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet inom en månad efter att översvämningarna har upphört. När ansökningarna har inlämnats kan man bättre bedöma skadorna i sin helhet. Finansutskottet framhåller att motsvarande extra belopp måste tas in i den följande tilläggsbudgeten.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltning

21. Basväghållning (reservationsanslag 2 år)

Utskottet har i olika sammanhang påpekat att resurserna för basväghållningen är knappa. I synnerhet det lägre vägnätet är i oroväckande dåligt skick. Anslagsnivån har länge varit underdimensionerad och problemen har blivit värre bl.a. för att tjälskadorna har ökat. I Lappland har de ex-

ceptionellt kraftiga översvämningarna dessutom ökat behovet av reparationer av vägarna.

Enligt tilläggsbudgetpropositionen minskas anslaget för basväghållningen med en miljon euro som anvisas för istandsättning av vägen inom den arrenderade delen av Saima kanal. Utskottet finner i och för sig att det är viktigt att vägen istandsätts. Eftersom anslagen för basväghållningen också i övrigt är otillräckliga bör verkliga tilläggsresurser beviljas för ett sådant överraskande behov.

Utgångspunkten i anslagsramarna är att finansieringen av basväghållningen nästa år är över 30 miljoner euro mindre än för i år. Detta är över 70 miljoner euro mindre än ministerarbetsgruppen som beredde politiken i fråga om trafikleder föreslog. Utskottet påpekar att en så här låg anslagsnivå leder till en ohållbar situation där problemen inom basväghållningen växer och hopar sig och i sinom tid förorsakar ansemliga tilläggs-kostnader för hela samhället. Läget är också allvarligt med tanke på trafiksäkerheten.

Utskottet menar att de anslag för basväghållningen som behövs om vägnätet ska skötas och underhållas ändamålsenligt absolut ska beaktas i nästa års budget. Utskottet skyndar framför allt på genomförandet av temaprogrammen för bättre trafiksäkerhet.

79. Efterfinansierings-, totalfinansierings- och livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Utskottet hänvisar till sitt betänkande FiUB 4/2005 rd om redogörelsen om ramarna för statsfinanserna 2006—2009. Utskottet betonar alltså att det behövs långsiktigt beslutfattande inom trafikpolitiken. Långsiktiga planer och beslut leder till att projekten kan genomföras på ett effektivt sätt och ge tydliga kostnadsbesparingar. Då kan man också använda markbyggnadsbranschens resurser ännu jämnare, minska den osäkerhet som råder visavi trafikprojekten och få fart inte bara på planläggningen utan också på näringslivets investeringar.

Utskottet hänvisar till sina tidigare ställningstaganden och konstaterar att det sätt på vilket livscykelprojektet Lojo—Muurla beaktas i ut-

giftsramen bör korrigeras. Fullmakten för projektet uppgår till 700 miljoner euro. Av detta belopp beräknas omkring 370 miljoner euro gå till finansierings- och underhållskostnader. Staten börjar betala serviceavgift 2008. Därförinnan genererar projektet inga andra kostnader än en post på ca 6 miljoner euro för administrering av projektet, men fullmakten på 700 miljoner euro slukar en stor bit av ramen och investeringarna under pågående valperiod. Om projektet hade finansierats på traditionellt sätt hade omkring 370 miljoner euro av kommunikationsministeriets nuvarande utgiftsram kunnat avsättas för andra projekt. Det sätt på vilket utgiftsramarna tolkas betyder också att under den pågående valperioden inleds endast hälften så många stora utvecklingsprojekt som under tidigare regeringsperioder.

Enligt beslutet om budgetramarna inleds inte ett enda nytt utvecklingsprojekt nästa år trots att en stor del av de pågående projekten snart slutförs. Utskottet anser att trafikinvesteringar bör spridas jämnt under en valperiod och också mellan valperioderna. Utskottet menar att det sätt på vilket livscykelmodellen beaktas i utgiftsramen bör ändras och att besluten om att inleda nya projekt bör fattas redan i nästa års budget. Utskottet framhåller dessutom att det är absolut viktigt att besluten om att inleda alla projekt som enligt ministerarbetsgruppens förslag ingår i den första korgen fattas redan under innevarande valperiod.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår att momentet ökas med knappa 9 miljoner euro. Enligt en utredning till utskottet är avsikten att anslaget i sin helhet ska användas för reparation av bansträckan Jämsänkoski—Saakoski.

Utskottet ser mycket allvarligt på basbanhållningens resurser. För att det nuvarande bannätet ska kunna trafikeras också i framtiden krävs det satsningar på cirka 170 miljoner euro årligen på ersättningsinvesteringar. Enligt anslagsnivån i

budgetramarna reserveras det årligen endast cirka 100 miljoner euro för detta, vilket bara är ungefär två tredjedelar av anslagsnivån under de senaste åren.

Ramfinansieringen leder till att en betydande del av de nödvändiga ersättningsinvesteringarna inte görs. Följden av detta är en ond cirkel med fler begränsningar i bantrafiken, större missnöje och svagare framtidstro i fråga om järnvägstrafiken. Följaktligen försvagas järnvägarnas konkurrenskraft och trafiken flyttar över till landsvägarna.

Utskottet understryker att basbanhållningen bör beviljas större resurser i nästa års budget än de som ingår i rambeslutet. En starkare ställning för den spårbundna trafiken förutsätter dessutom att besluten fattas på längre sikt. Finansieringen kan inte jämt och ständigt basera sig på tilläggsbudgetar utan det behövs långsiktiga planer utifrån vilka projekten kan genomföras på ett ekonomiskt och förnuftigt sätt.

60. Köp av tjänster, ersättningar och stöd för kollektivtrafik

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

En av kommunikationsministeriet tillsatt arbetsgrupp avgav sitt betänkande om finansieringen av kollektivtrafiken den 6 juni 2005. Arbetsgruppen föreslog bland annat att man bör utreda möjligheterna att se över den offentliga finansieringen av pendeltågtrafiken så att kommunerna frivilligt och i den utsträckning de själva vill göra det kan stöda kommuninvånare som pendlar. Frågan om en sänkning av beskattningsvärdet på tjänstebiljett inom kollektivtrafiken framskötts till förhandlingarna om budgeten för 2006.

Utskottet anser att det är viktigt och motiverat att man grundligt utreder hur finansieringen av kollektivtrafiken kan förnyas och kommunernas roll i detta sammanhang.

Enligt rambeslutet minskar anslagen för kollektivtrafik märkbart nästa år. Det kan också visa sig att kommunernas möjligheter att delta i

finansieringen blir mycket anspråkslösa eftersom framtidsutsikterna för kommunalekonomin är så dystra. Utskottet hänvisar till sitt utlåtande om berättelsen om regeringens åtgärder FiUU 18/2005 rd och framhåller att för att ändra på utvecklingen i fråga om kollektivtrafiken och stärka dess ställning måste kollektivtrafiken beviljas tilläggsresurser i nästa års budget.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

20. Teknologi- och innovationspolitik

21. Lån för teknologisk forskning och utveckling (förslagsanslag)

Enligt budgeten för innevarande år är maximibeloppet för Teknologiska utvecklingscentralens lån för vilka betalningsbefrielse beviljas 10 miljoner euro. Finansutskottet påpekade redan i sitt budgetbetänkande att maximibeloppet för efterskänkning av lånen eventuellt är alltför lågt. En motsvarande övre gräns har inte tidigare satts. Teknologiska utvecklingscentralen har själv konstaterat att om ett maximibelopp bestäms bör det vara 30 miljoner euro.

Nu föreslår regeringen att maximibeloppet för lån för vilka betalningsbefrielse beviljas höjs från 10 miljoner euro till 15 miljoner euro.

Vid utfrågningen av sakkunniga i utskottet har det påpekats att inte ens den föreslagna övre gränsen på 15 miljoner euro är tillräckligt hög med tanke på resten av året. Begränsningarna försvårar centralens arbete eftersom möjligheten att efterskänka lån är en viktig del av rollen som offentlig riskfinansiär.

Med stöd av erhållen utredning finner utskottet att den övre gränsen för lån för vilka betalningsbefrielse beviljas fortfarande kan visa sig vara alltför låg. Om det inte finns en möjlighet att efterskänka lån är det naturligt att kundernas intresse för att ta risker minskar. Begränsningen är också problematisk på grund av att den sätts i

efterhand och leder till att kunderna särbehandlas.

Utskottet framhåller att ärendet måste behandlas på nytt i samband med höstens tilläggsbudget om det visar sig att den övre gränsen för lån för vilka betalningsbefrielse beviljas fortfarande är alltför låg.

30. Företagspolitik

42. Räntestöd till Finnvera Abp (förslagsanslag)

Regeringen föreslår att Finnveras bevillningsfullmakter för lån som omfattas av räntestöd ökas med sammanlagt 20 miljoner euro. Enligt förslaget höjs bevillningsfullmakten för investerings- och driftskapitallån som omfattas av det regionala räntestödet och bevillningsfullmakten för lån som omfattas av specialräntestödet med 10 miljoner euro.

Vid utfrågningen av sakkunniga i utskottet har det påpekats att bevillningsfullmakterna redan i detta skede borde ha höjts med 40 miljoner euro. Då skulle de vara på samma nivå som i fjol. I början av året har efterfrågan på lån hela tiden varit stor och man kan därför räkna med att fullmakterna inte kommer att räcka till.

Enligt utskottet är det mycket viktigt att Finnvera har sådana bevillningsfullmakter för lån som motsvarar efterfrågan. Genom att bevilja lån främjar Finnvera företagets inhemska verksamhet, internationalisering och export. Dessutom bidrar finansieringen till att de närings- och regionalpolitiska målen uppnås och nya arbetsplatser uppkommer. Efterfrågan på och användningen av Finnveras bevillningsfullmakter bör noggrant följas upp och vid behov bör bevillningsfullmakterna höjas i den följande tilläggsbudgeten.

Utskottet hänvisar också till sina tidigare ställningstaganden och påpekar att förfarandet vid höjning av bevillningsfullmakter är alltför stelbent och bromsar upp Finnveras möjligheter att finansiera projekt.

47. Statsunderstöd för utvecklingsservice och för vissa sammanslutningar i branschen (reservationsanslag 3 år)

Enligt en utredning till utskottet genomförs inte ökningen av understödet till stiftelsen Invest i Finland, som nämns i motiveringen i momentets beslutsdel, i detta skede.

70. Ägarpolitik

87. Kapitallån till Finnvera Abp (fast anslag)

Regeringen föreslår att en ny slags "inmatningsfond" som finansieras av staten ska inrättas. Avsikten med fonden är att undanröja finansieringsproblem i synnerhet i nystartade företag. Finnvera beviljas ett kapitallån på 11,5 miljoner euro som överförs vidare till Finnveras dotterbolag för en riksomfattande kapitalfond. Fonden ska huvudsakligen investera i teknologiföretag som är i en tidig utvecklingsfas och i teknologiintensiva serviceföretag som har potential att utvecklas till tillväxtföretag. Finansierbara projekt ska sällas fram i samarbete med Finnvera, Sitra, Teknologiska utvecklingscentralen och Förbundet för Finlands Teknologicentra rf.

Beslut har också fattats om att inleda en ny typ av verksamhet för att stärka nystartade företags affärskompetens och företagarerfarenhet och för detta ändamål beviljas 1,5 miljoner euro under moment 32.30.47.

Finansutskottet finner inrättandet av en inmatningsfond mycket motiverat och välkommet eftersom det inte har varit lätt att få riskfinansiering i en tidig utvecklingsfas för att kommersialisera innovationer. Bristen på affärskompetens och företagarerfarenhet har också gjort det svårare att utnyttja innovationer.

Kapitalfonden ska inrättas med kapitallån. Vid utfrågningen i utskottet har sakkunniga bedömt att det nya systemet emellertid skulle fungera bättre om finansieringen görs i form av en kapitalinvestering. I praktiken betyder det att Finnveras aktiekapital höjs och investeringen kanaliseras via Finnvera och dess dotterbolag till fonden som inrättas och vidare till det nystartade företaget i form av en aktiekapitalinveste-

ring. Då kan man undvika den i samband med kapitallån komplicerade och arbetskrävande administrativa processen som behandlingen av lånet i Finnvera, Veraventure och inmatningsfonden förorsakar. Om man trots dessa problem vill använda kapitallån bör det åtminstone riktas direkt till inmatningsfonden.

Utskottet finner det mycket viktigt att systemet följs upp. Ifall det visar sig att det är oändamålsenligt eller exceptionellt besvärligt att administrera systemet bör finansieringsstrukturen ännu bedömas på nytt.

Enligt regeringens proposition ska fonden huvudsakligen investera i teknologiföretag som är i en tidig utvecklingsfas samt i teknologiintensiva serviceföretag. Utskottet understryker att de företag som har potential att utvecklas till tillväxtföretag inte alltid nödvändigtvis är teknologiföretag. Därför bör kravet på teknologisk inriktning inte vara alltför inskränkande utan all kompetens och innovativ verksamhet som har potential att utvecklas till tillväxtföretag bör beaktas när man bedömer investeringsobjekten.

Utskottet understryker också att systemets grundstrukturer bör vara klara och ändamålsenliga. Det finns redan i dag många olika finansieringsinstrument och -tjänster och därför kan ibruktage av ett nytt finansieringsinstrument splittra systemet ytterligare. Det är viktigt, påpekar utskottet, att överlappande verksamhet i samband med finansieringstjänster undanröjs och att olika finansieringsinstrument och -tjänster utvecklas till ett smidigt fungerande system. De krav som ställs på företagen får inte heller vara orimliga ur företagets synvinkel, t.ex. vad gäller avkastningsförväntningar. För att man ska lyckas med reformen behövs också effektiv information om fondens verksamhet och verksamhetsprinciper och att hela servicesystemet är kundorienterat.

Inmatningsfonden kan anses vara ett försök av ny typ jämfört med den tidigare statsbolagspolitiken. Målet bör emellertid vara att också få allt fler privata kapitalinvestorer med i inmatningsfonden. För att flera tillväxtföretag ska grundas och ha framgång behövs inte bara finansiering utan man måste också se till att hela

forsknings- och utbildningsinfrastrukturen utvecklas och fungerar effektivt.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Rikstäckande förlikning i brottmål

Enligt regeringsprogrammet ska förlikning i brottmål bli en permanent verksamhet och tillgången garanteras på lika villkor i hela landet. Regeringens proposition om förlikning har beretts i social- och hälsovårdsministeriet men i brist på resurser har propositionen inte lämnats till riksdagen.

Riksdagen har många gånger uppmärksammat frågan och skyndat på beredningen. I samband med godkännandet av budgeten för 2005 förutsatte riksdagen att regeringen i början av riksmötet 2005 lämnar en proposition till riksdagen med förslag till förlikning i brottmål så att lagen kan träda i kraft den 1 juni 2005. Riksdagen förutsatte också att anslagen för ändamålet ska tas in i en tilläggsbudget våren 2005. Trots detta har propositionen inte lämnats till riksdagen och de anslag som behövs har inte heller beaktats i propositionen om tilläggsbudgeten.

Situationen är problematisk i det avseendet att resurser inte kan anvisas för förlikning eftersom lagstiftningen saknas. Regeringen har å andra sidan inte kunnat lämna propositionen eftersom anslag för förlikning inte intagits i budgeten.

Utskottet påpekar att ett system med permanent förlikning är nödvändigt för att garantera medborgarnas rättsskydd och jämlikhet. I dagsläget bor omkring 25 procent av befolkningen i kommuner där förlikning inte har ordnats över huvud taget. Förlikning i brottmål kan också vara ett medel att se till att inte antalet fångar växer. Förlikning underlättar också åklagarnas och domarnas arbete i sådana fall att man till följd av förlikning beslutar att åtal inte ska väckas.

Utskottet finner det absolut nödvändigt att regeringen utan dröjsmål fattar bindande beslut om att förlikning görs permanent från och med den 1 december 2005. Regeringens proposition måste därför lämnas till riksdagen innan höstsessionen börjar för att länsstyrelserna och kommunerna ska ha den tid de behöver för de praktiska åtgärder som behövs när förlikning blir permanent.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen före början av höstsessionen lämnar en proposition till riksdagen med förslag till lag om förlikning i brottmål så att lagen kan träda i kraft den 1 december 2005. Anslagen för ändamålet skall tas in en tilläggsbudget på hösten.

Huvudtitel 35

**MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-
OMRÅDE**

Finansieringen av miljövårdsarbeten

Riksdagen har i flera sammanhang påpekat att det finns behov att öka anslaget under momentet för miljövårdsarbeten. Anslagssituationen blir allt sämre eftersom anslagsnivån enligt utgiftsramen ytterligare kommer att sjunka. I år är anslaget för miljövårdsarbeten 11,9 miljoner euro men nästa år kommer endast 7,85 miljoner euro att anvisas under momentet för miljövårdsarbeten. Åren 2007—2009 sjunker anslagsnivån ytterligare till 7,35 miljoner euro.

Anslaget används för att bygga överföringsledningar och sanera kontaminerade markområden och sjösystem. Behovet av miljövårdsarbeten har ökat inom alla sektorer, bland annat därför att skyldigheten att sanera har ökat. Det har emellertid inte ens funnits resurser att påbörja de mest brådskande projekten eftersom anslagsnivån släpar efter det verkliga behovet. Det brådskar t.ex. med saneringen av 250 markområden som utgör miljö- och hälsorisker. Med den nuvarande anslagsnivån beräknas genomförandet av

dess projekt emellertid räcka omkring 20 år. Antalet viktiga överföringsledningsprojekt är också många gånger större jämfört med vad som kan genomföras.

Finansutskottet anser att det är absolut nödvändigt att anslagsnivån enligt anslagsramen höjs avsevärt i budgeten för nästa år. Utskottet påpekar att miljövårdsarbetena också alltid har en sysselsättande effekt.

Utvecklingen av Noux nationalpark

Riksdagen har ansett det viktigt att Noux nationalpark utvecklas till en inkörsport till landets alla nationalparker. Noux läge i landets folkrikaste område erbjuder ett gott utgångsläge för detta. Omkring 1,3 miljon finländare kan göra dagsutfärder dit. Många organisationer har också koncentrerat sina internationella relationer till huvudstadsregionen och områdets betydelse för naturturism blir allt större.

Riksdagen har förutsatt att projektet genomförs i samverkan mellan kommunerna och övriga aktörer i området. Servicen inom rekreationsområdet i Noux sjöplatå utreds inom ramen för ett projektet som har finansierats av Nylands förbund, Forststyrelsen, kommunerna i området och Skogsindustrin rf. Utredningsarbetet ska vara klart i slutet av juni. Den fortsatta finansieringen av projektet är ännu öppen eftersom staten inte har deltagit i finansieringen på grund av att arbetet inte är slutfört. De deltagande kommunerna och övriga sektorer har å sin sida ansett att de inte kan binda sig vid investeringar och annan finansiering om inte statens roll är klar.

Förslaget ska vara klart den 30 juni 2005. Utskottet anser att staten för sin del bör binda sig vid projektet och dess finansiering när den konkreta beredningen och planeringen har kommit så långt att det finns klara och realistiska förutsättningar och utgångspunkter för beslutsfattandet.

Utskottet understryker också behovet att utveckla andra nationalparker och finner det viktigt att adekvata resurser anvisas för vård och skötsel av dessa områden.

SAMMANFATTNING

Regeringen föreslår i propositionen att inkomsterna (utan nettoupplåning och skuldhantering) ökas med sammanlagt 3 308 578 000 euro, utgif-

terna ökas med 2 368 795 000 euro och nettoupplåningen och skuldhanteringen minskas med 939 783 000 euro.

Efter de nu föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomsterna och utgifterna i år med beaktande av den ordinarie budgeten 40 224 169 000 euro.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med stöd av det ovan sagda och i övrigt vad som anförts i propositionen föreslår finansutskottet

att förslaget till en tilläggsbudget för 2005 godkänns i enlighet med propositionen,

att tilläggsbudgetmotionerna TBM 1—38/2005 förkastas,

att ett uttalande godkänns och

att tilläggsbudgeten tillämpas från och med den 1 juli 2005.

FiUB 15/2005 rd — RP 62/2005 rd

Helsingfors den 14 juni 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Pekka Nousiainen /cent
Pirkko Peltomo /sd
Virpa Puisto /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna

Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst
Jukka Vihriälä /cent
ers. Janina Andersson /gröna
Arto Bryggare /sd
Susanna Huovinen /sd
Mikko Immonen /vänst
Timo Kalli /cent
Bjarne Kallis /kd
Mikko Kuoppa /vänst
Tuija Nurmi /saml
Maija Perho /saml
Aulis Ranta-Muotio /cent
Maija Rask /sd
Pia Viitanen /sd

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Alpo Rivinoja
utskottsråd Hellevi Ikävalko

utskottsråd Maarit Pekkanen
utskottsråd Marjo Hakkila

RESERVATION 1

Allmän motivering

Regeringens mål för högre sysselsättningsgrad håller på att glida allt längre bort. Trots detta är regeringen inte beredd att ändra sin linje. Regeringen säljer egendom (aktier i TeliaSonera och Fortum) för nästan en miljard euro. Trots att alla intäkter som man har vetskap om ska tas in i budgeten eller tilläggsbudgeten har dessa intäkter inte intagits i tilläggsbudgeten.

Samtidigt som icke-budgeterade försäljningsinkomster flyter in i statskassan kämpar Finlands kommuner med ekonomiska problem. För att nå balans måste många kommuner höja avgifter och skatter och dessutom försämra den för medborgarna viktiga servicen.

Kommunerna skulle inte behöva vidta dessa tråkiga åtgärder för kommuninvånare om staten skulle återbetala sitt räntefria tvångslån till kommunerna. Av någon konstig anledning anser regeringen att det är ett bättre alternativ att använda dessa extra inkomster för amortering av andra lån. Låneamorteringar till utländska borgenärer förbättrar inte sysselsättningen i Finland, vilket återbetalningen av skulden till kommunerna med all sannolikhet skulle göra. Det är ofattbart att staten inte betalar sin skuld till kommunerna vilket skulle stödja sysselsättningen och förstärka servicenivån.

Med stöd av det ovan sagda föreslår jag att i den allmänna motiveringen uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att en tredjedel av inkomsterna från försäljningen av aktierna i TeliaSonera Abp och Fortum Abp används för amorteringen av tvångslånet av kommunerna.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 24****UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****30. Internationellt bistånd*****66. Egentligt bistånd (reservationsanslag 3 år)***

Finlands regering har förbundit sig i regeringsprogrammet och i sitt utvecklingspolitiska program förra året att möjliggöra att anslagen för utvecklingssamarbete höjs till 0,7 procent av bni, som rekommenderas av FN, år 2010. Av de övriga nordiska länderna har Norge, Danmark och Sverige redan för länge sedan uppnått målet på 0,7 procent och till och med överskridit det.

För att Finland ska vara trovärdigt i detta hänseende borde regeringen ha iakttagit den tidtabell som den utredningsgrupp som leddes av Holkeri satte 2003. Enligt tidtabellen ökar biståndet stadigt och når en nivå på 0,55 procent 2007 och 0,7 procent 2010. Regeringen Vanhans rambeslut motsvarar inte denna tidtabell.

Till följd av flodvågskatastrofen vid årsskiftet ökade biståndsbehovet betydligt. Av de 50 miljoner euro som utlovats för nödhjälp och återuppbyggnad i Asien täcks endast 8 miljoner euro ur tilläggsbudgeten. Detta innebär en minskning av det långsiktiga biståndet i de länder som hela tiden lider av undernäring och fattigdom. I världen dör varje vecka lika mycket människor i hunger som flodvågskatastrofen krävde. Hjälp för flodvågskatastrofen och uppföljning av övriga åtaganden samtidigt är möjligt endast genom att regeringen breddar sin budgetram.

Enligt undersökningar är majoriteten av medborgarna beredda att ta större ansvar för de fattiga i världen. Genom biståndet kan man betydligt förbättra situationen för de fattigaste länderna och de värst utsatta i dessa länder — barn och kvinnor. För att lindra den globala nöden ska målet vara att öka resurserna för biståndet.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 32/2005 rd föreslår jag

att moment 24.30.66 ökas med 22 000 000 euro.

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

75. Polisväsendet

21. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Det är viktigt med en omedelbar tillsättning av vakanta polistjänster i en situation där narkotikabrottsligheten breder ut sig på nya områden. Resursbristen har lett till en försämring av den normala jourberedskapen och ökat osäkerheten bland medborgarna när det har dröjt med handräckning särskilt i glesbygden. Utöver det vanliga polisarbetet behövs resurser för utredning av den ekonomiska brottsligheten som blir allt mer komplicerad och för bekämpning av internationella nätverk av brottslingar.

Anslagsbristen leder också till oro för att en del av de poliser som utexaminerades i vår inte får jobb.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 3/2005 rd föreslår jag

att moment 26.75.21 ökas med 5 000 000 euro för polisens omkostna-

der för att kunna tillsätta vakanta polistjänster.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

24. Vägförvaltningen

21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)

Basvägnätet i vårt land har försämrats betydligt under de senaste åren. För ombyggnad av vägnätet har det inte tillnärmelsevis funnits tillräckliga anslag och också underhållsarbeten har gjorts i liten utsträckning.

Basväghållningen är upprätthållande av infrastruktur och förbättring av den allmänna säkerheten men samtidigt ett effektivt sätt att stöda en balanserad regional utveckling och sysselsättningen.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 13/2005 rd föreslår jag

att moment 31.24.21 ökas med 5 000 000 euro.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringen förband sig inte vid den finansieringsplan som ingick i investeringsplanen av ministerarbetsgruppen för främjande av trafikinfrastruktur. Som en del av besparingsåtgärderna under ramperioden 2006—2009 har på kommunikationsministeriets förvaltningsområde gjorts besparingar på cirka 11 miljoner euro som riktas för upprätthållande av väg- och bannätet som redan tidigare har varit i dåligt skick.

Regeringen föreslår att för reparationer av skador till följd av rälsbrott på sträckan Jämsänkoski—Jyväskylä intas i tilläggsbudgeten för basbanhållningen ett tillägg på 4 miljoner euro.

Detta räcker dock inte eftersom det har uppskattats att reparationen kostar närmare 15 miljoner euro. Detta hotar genomförandet av ombyggnad av tidigare överenskomna bansträckor, bl.a. Toijala—Åbo. Utöver det ovan nämnda finns det många bansträckor som behöver en snabb ombyggnad. Med den nuvarande finansieringen av basbanhållningen kan ombyggnad inte göras med en tillräckligt snabb tidtabell, vilket äventyrar säkerheten i tågtrafiken.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 25/2005 rd föreslår jag

att moment 31.40.21 ökas med 9 000 000 euro.

Huvudtitel 32

HANDELS- OCH INDUSTRIMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

70. Ägarpolitik

87. Kapitallån till Finnvera Abp (fast anslag)

Regeringen föreslår inte i sin tilläggsbudget en ökning av offentliga resurser för forsknings- och utvecklingsverksamhet på det sätt som föreslogs i rapporten Finland i den globala ekonomin av en arbetsgrupp under ledning av överdirektör Anne Brunila. I rapporten föreslogs en ökning av resurserna med 7 procent per år. Detta innebär att företagets forsknings- och utvecklingsverksamhet inte framskrider på det sätt som sakkunniga har ansett vara motiverat. Man kan delvis nå samma mål genom att öka den riksomfattande kapitalfond som inrättas i Finnvera Abp:s dotterbolag Veraventure Ab mer än vad regeringen föreslår. Därför ska momentet ökas med 2 miljoner euro från den summa som regeringen föreslår. På detta sätt kan man trygga genomförandet av finansieringsbara projekt och därigenom effektivt förbättra företagets konkurrenskraft och sysselsättningen.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 31/2005 rd föreslår jag

att moment 32.70.87 ökas med 2 000 000 euro för kapitallån genom Finnvera Abp för att överföras till Veraventura Ab:s kapitalfond.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

18. Sjukförsäkring

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

a) Den nuvarande moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningens minimibelopp är 15,20 euro per dag och den betalas för sex dagar i veckan. Det fulla arbetsmarknadsstödet utan barnförhöjningar eller på motsvarande sätt grunddagpenningen för arbetslösa är 23,24 euro per dag och betalas för fem dagar i veckan. För att moderskapspenningen på månadsnivå ska vara lika stor borde den vara 19,37 euro.

Arbetslöshetsdagpenningen har beräknats räcka som grundläggande försörjning, varför man inte kan tänka sig att någon ska klara sig med en mindre ersättning. Ungefär en fjärdedel av mödrarna har en föräldrapenning som är mindre än grunddagpenningen för arbetslösa. Den ringa moderskapspenningen har motiverats med en kompensation i barnbidraget. I verkligheten täcker barnbidraget inte kostnaderna för barnet, varför en minimimoderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning på 15,20 euro inte är skälig.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 35/2005 rd föreslår jag

att moment 33.18.60 ökas med ett extra tillägg om 5 500 000 euro för en bud-

getbaserad förhöjning av föräldrapennings minimibelopp.

b) Finländska patienters självkostnadsandel av finansieringen av hälso- och sjukvården ligger på toppnivå bland OECD-länderna. Hushållens finansiella bidrag till kostnaderna för hälso- och sjukvården är för tillfället omkring 22 procent mot cirka 15 procent så sent som i början av 1990-talet. Det finns särskilda avgiftstak i Finland för mediciner, patientavgifter och resekostnader som sammanlagt överstiger 1 300 euro. Till detta kommer kostnaderna för tandvård och fysioterapi. Våra höga läkemedelskostnader och hälsovårdscentrals- och sjukhusavgifter väcker stor förundran i de övriga nordiska länderna. En finländsk patient betalar i snitt 52 procent av sina läkemedel jämfört med bara 29 procent i Sverige och 21 procent i Norge. Patientavgiftstaket ligger i Norge på cirka 200 euro, i Sverige på cirka 100 euro per år och i Danmark är hälso- och sjukvårdstjänsterna helt avgiftsfria.

De höga kostnaderna gör att särskilt låginkomsttagare och kroniskt sjuka inte söker vård. En längre tid mellan konstaterandet av sjukdomen och behandlingen höjer de totala kostnaderna, varför en inbesparing kan bli en tilläggsutgift på lång sikt. Ekonomiska svårigheter leder till att patienterna i den öppna vården försummar sin medicinering som inte skulle kosta någonting för patienten i sjukhusvård. Den viktigaste orsaken till att mentalvårdspatienter läggs in på sjukhus, vilket blir dyrt för samhället, är just försummad medicinering inom den öppna vården. År 2005 är självrisktaket 606,95 euro. Jag föreslår att det årliga avgiftstaket för ersättning av läkemedel sänks till 532 euro.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 34/2005 rd föreslår jag

att moment 33.18.60 ökas med ett extra anslag om 10 000 000 euro för en budgetbaserad sänkning av avgiftstaket för

självriskandelen för ersättning för läkemedel.

c) Föräldrar till adoptivbarn beviljas föräldrapenning för 234 dagar om det är fråga om ett nyfött barn och för 180 dagar om det är fråga om ett barn under sju år. För barn som är sju år eller äldre beviljas ingen föräldraledighet. I vårt land adopteras årligen cirka 250 barn och största delen av dessa barn kommer från utlandet. Ett adoptivbarns ankomst i familjen kan jämföras med födseln av ett eget barn. Situationen är känslig och kräver anpassning av alla parter. Familjen behöver tid för att skapa relationer med varandra och lära sig att leva tillsammans. Det är problematiskt att när ett adoptivbarn kommer till familjen ges inte denna tid från samhällets sida på samma sätt som när ett biologiskt barn föds. Ekonomiskt blir det inte dyrt med samma rättigheter också för adoptivfamiljer.

Det är sällan ett barn som adopteras är nyfött, varför adoptivföräldrar i regel får 83 dagar mindre i föräldraledighet än biologiska föräldrar när moderskapsledigheten och föräldraledigheten läggs ihop. En del av adoptivföräldrarna blir helt utan föräldraledighet när barnet kommer till familjen som sjuåring eller äldre. Också då borde man trygga rätten till föräldraledighet när familjens situation så kräver. Åldersgränsen borde höjas från sju år till 15 år. För att alla föräldrar till adoptivbarn under 15 år ska omfattas av samma rätt till föräldraledighet och oberoende av barnets ålder kunna hålla föräldraledighet i 263 dagar behövs det uppskattningsvis 850 000 euro mer på årsnivå.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 32/2005 rd föreslår jag

att moment 33.18.60 ökas med ett extra anslag om 425 000 euro för förlängning av föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar till 263 dagar och en budgetbaserad utvidgning av denna rätt till alla adoptivföräldrar till barn under 15 år.

Reservation 1

FiUB 15/2005 rd — RP 62/2005 rd

Helsingfors den 14 juni 2005

Bjarne Kallis /kd

RESERVATION 2

Allmän motivering

Antalet fångar i Finland har ökat varje år sedan 1998 då det var i genomsnitt 2 772. Det genomsnittliga antalet fångar 2002 var redan 3 433. Det uppskattas att antalet fångar i år stiger till 3 800. Fångtalet har stigit bl.a. på grund av strängare rättspraxis samt det ökade antalet narkotikabrottslingar och utländska fångar och de som avtjänar förvandlingsstraff för böter.

Personalen i fängsvårdsväsendet har inte kunnat ökas på motsvarande sätt de senaste åren. I år har situationen avsevärt förvärrats. En allt större del av personalens arbetsinsats måste inriktas på övervakningen av fångar och skötseln av obligatoriska basvårds- och transportuppgifter. Samtidigt har man varit tvungen att pruta på den målorienterade verksamheten och hålla en allt större del av fångarna sysselsatta.

Enligt kalkylerna för användningen av anslaget under de första månaderna 2005 översteg fängsvårdsväsendets utgifter utan särskilda åtgärder de reserverade anslagen med cirka 2 miljoner euro. I en situation då antalet fångar ökar är det svårt att hitta förnuftiga anpassningsåtgärder. Justitieministeriet har meddelat att det i vilket fall som helst på nytt tar upp fängsvårdsväsendets behov av tilläggsanslag i samband med höstens tilläggsbudget. Gröna riksdagsgruppen anser att en eventuell resursökning i höst för anställning av tilläggspersonal för att upprätthålla säkerheten och funktionerna i fängelser kommer för sent. Det behövs omedelbar lindring i anstaltarnas personalsituation.

Ett fungerande bannät utgör grunden för hela trafiksystemet. Utveckling av bannätet och järnvägstrafiken är en förutsättning för bättre konkurrenskraft för tågtrafiken. I stället för en nedskärning i anslagen för banhållning ska de målmedvetet ökas.

Finansutskottet har i flera sammanhang fäst allvarlig uppmärksamhet vid basbanhållningens resurser. Finansieringsnivån enligt rambeslutet leder till en situation där en betydande del av de

nödvändiga reinvesteringarna inte blir av. Detta leder till en spiral där trafikbegränsningarna på bannätet ökar och belåtenheten med och tilltron till järnvägstrafiken minskar. Detta i sin tur minskar järnvägarnas konkurrenskraft ytterligare och leder till en ökad överföring av trafiken på vägarna.

Gröna riksdagsgruppen anser att resurserna för basbanhållningen bör höjas rejält i budgeten för nästa år från den nivå som slagits fast i rambeslutet. Förstärkning av spårtrafikens villkor och garantier för en trygg trafik förutsätter dock redan nu tilläggsfinansiering. Sommaren är den enda årstid då man i finländska förhållanden effektivt och utan stora tilläggskostnader kan utföra reparations- och förbättringsarbeten på banorna. Bibehållande av bannätet i någorlunda trafikerbart skick förutsätter åtgärder redan nu och inte först sommaren 2006.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

50. Verkställighet av straff

21. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)

Enligt kalkylerna för användningen av anslaget under de första månaderna 2005 överstiger fängsvårdsväsendets utgifter utan särskilda åtgärder de reserverade anslagen med cirka 2 miljoner euro i årets budget. I tilläggsbudgeten ska åtminstone beaktas ökningen av kostnaderna på

grund av det ökade antalet fångar och det nödvändiga tilläggsbehovet av personal.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi

att moment 25.50.21 ökas med 2 000 000 euro.

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Basbanhållningen omfattar underhåll av banorna och reinvesteringar, bland annat förnyande av överbyggnaden och säkerhetsanordningarna. Banorna i Finland är gamla och behovet av reinvesteringar har hopat sig på grund av försummelserna på 1980-talet. Även om det gjorts omfattande reinvesteringar från och med 1990-talet

slukar de fortfarande en stor del av pengarna för basbanhållningen. Enligt banförvaltningscentralen behövs det 170 miljoner euro på årsnivå för reinvesteringar. I budgeten för 2005 har för reinvesteringar reserverats 140 miljoner euro och nu föreslår regeringen i tilläggsbudgeten ett tillägg på nio miljoner euro för basbanhållningen. När reinvesteringsnivån hela tiden understiger miniminivån kan de målsättningar för banhållningen som ställts i olika sammanhang inte uppnås och antalet trafikbegränsningar ökar.

Banarbeten är typiska arbeten som i Finland på grund av klimatförhållandena effektivt kan utföras endast under sommartid. Därför föreslår vi att anslaget för basbanhållningens reinvesteringar ökas med 26 miljoner euro redan i denna tilläggsbudget.

Med stöd av det ovan sagda och med hänvisning till tilläggsbudgetmotion TBM 24/2005 rd föreslår vi

att moment 31.40.21 ökas med 26 000 000 euro.

Helsingfors den 14 juni 2005

Anni Sinnemäki /gröna
Janina Andersson /gröna

RESERVATION 3

*Allmän motivering***Den ansträngda kommunala ekonomin även-tyrar basservicen**

Trots regeringens löften har kommunernas möjligheter att trygga högklassig basservice för kommuninvånarna försämrats. Kommunernas ekonomi har under den pågående valperioden blivit ansträngd mätt med olika mätare. Kommunernas sammanlagda årsbidrag håller på att sjunka 2005 med nästan 140 miljoner euro jämfört med 2004. Redan förra året visade var tredje kommuns bokslut underskott. Inrikesministeriet har räknat att antalet kommuner med negativt årsbidrag i år kommer att stiga till mer än 200. Detta innebär i praktiken att hälften av Finlands kommuner har allvarliga problem att få sin ekonomi i balans. Samlingspartiet har vid upprepade tillfällen uttryckt sin oro för att krisen i den kommunala ekonomin hotar att skrota basservicen för kommuninvånarna.

När servicen är hotad har många kommuner varit tvungna att ta till åtstramning av beskattningen. Inkomstskatteprocenten för 2005 höjdes i sammanlagt 136 kommuner och bara en kommun sänkte procenten. Antalet kommuner som höjde skatteprocenten är större än någonsin efter 1990. Kommunerna befinner sig för närvarande i en ond cirkel där en ineffektiv servicestruktur leder till höga kostnader för serviceproduktionen och åtstramningen av beskattningen. Detta försvagar både sysselsättningen och Finlands konkurrenskraft och leder så småningom till att grunden för finansieringen av välfärds-samhället smulas sönder. Mer än hälften av valperioden har redan gått och regeringen har inte fått till stånd klara förbättringar i systemet för finansiering av kommunerna. Helhetsreformen av kommunernas statsandelssystem har krympt till små kosmetiska justeringar som inte löser problemen i den kommunala ekonomin. Förnyelsen av kommunernas servicestruktur har först nu

kommit igång och den kommer inte att underlätta kommunernas problem tillräckligt snabbt.

Regeringen har med sina åtgärder snarare ytterligare försämrat kommunernas situation. Kommunerna har ålagts nya skyldigheter och uppgifter utan att de samtidigt har fått tillräckliga extra resurser. Hittills har kommunerna fått betala bland annat en stor del av det förhöjda hemvårdsstöd som regeringen beslutade om. Den viktigaste ändring som planeras är att långtidsarbetslösa som får arbetsmarknadsstöd överförs delvis på kommunernas ansvar. Den största utmaningen på kommunfältet har dock varit att vårdgarantin har trätt i kraft i år, vilket hade krävt större resurser. Trots detta fattade regeringen i samband med anslagsramarna för 2006—2009 beslut om en nedskärning av anslagen för det nationella hälsoprojektet med 50 miljoner euro åren 2006 och 2007. Nedskärningen motiverades med att det inte har skett en tillräcklig utveckling i kommunerna i fråga om effektivisering av serviceproduktionen. Denna motivering håller dock inte streck eftersom sådana effektivitetsvinster i allmänhet kommer fram under en längre tidsperiod än några år. Regeringens strategi är därför helt felaktig eftersom en ytterligare åtstramning i den kommunala ekonomin leder till en ytterligare minskning av de tillgängliga resurserna för nya verksamhetsmodeller och projekt för reformering av serviceproduktionen.

Den svaga kommunala ekonomin kommer redan nu konkret fram i basservicen för kommuninvånare. Särskilt besparingarna i den grundläggande utbildningen har under den senaste tiden varit aktuella. Föräldrarnas oro för sina barns skolgång har kommit till synes i olika manifestationer. Bland annat minskningen av årsskullarna leder till problem för kommunerna eftersom statsandelarna för den grundläggande utbildningen minskar men kommunernas kostnader för den grundläggande utbildningen inte sjunker i samma relation. Regeringen har inte enligt löftet i regeringsprogrammet styrt besparingar på

grund av mindre åldersklasser till utveckling av utbildningen. De knappa anslagen har att göra med den strukturereform av skolnätet som pågått under de senaste tio åren och det förslag som lagts fram i samband med statsandelsreformen att slopa det småskolstillägg som påverkar statsandelarna för den grundläggande utbildningen. Situationen hotar att leda till att utöver byskolor är nu också små centralskolor, högstudier och gymnasier nedläggningshotade.

Samlingspartiet anser att situationen i den kommunala ekonomin skulle förbättras klart om det så kallade tvångslån som regeringen tagit återbetalas i snabbare takt till kommunerna än vad som beslutats. Detta s.k. tvångslån uppstod när representanterna för regeringspartierna beslutade att skjuta upp utbetalningarna på grund av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Det rör sig om sammanlagt en halv miljard euro av vilket 132 miljoner euro berör undervisnings- och kulturväsendet och 370 miljoner euro social- och hälsovården. Regeringspartierna bestämde sig för att periodisera denna summa till kommunerna under fyra år så att nästan hälften (194 miljoner euro) av justeringen kommer att betalas under följande valperiod 2008. Samlingspartiet motsatte sig detta beslut, som avvek från den tidigare praxisen och den gällande lagen att dröja med utbetalningen av dessa pengar som hör till kommunerna under en rekordlång tidsperiod. Samlingspartiets ståndpunkt har varit att de justeringar som gäller undervisningsministeriet borde ha betalats i sin helhet redan 2005 och de justeringar som gäller social- och hälsovårdsministeriet periodiseras att utbetalas 2005 och 2006. I enlighet med detta borde regeringen som tillägg i den andra tilläggsbudgeten för 2005 öka statsandelarna till undervisningsministeriet med 96 miljoner euro och till social- och hälsovårdsministeriet med 85 miljoner euro. På detta sätt skulle ännu i budgeten för 2006 intas den andra hälften av justeringen av kostnadsfördelningen i fråga om social- och hälsovårdsministeriet, dvs. sammanlagt 185 miljoner euro. Samlingspartiet anser att en amortering av det tvångslån som har tagits av kommunerna med tanke på den rådande situatio-

nen i den kommunala ekonomin är mer brådskande än amorteringen av den övriga statsskulden i den föreliggande tilläggsbudgeten.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi att i den allmänna motiveringen uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen i den andra tilläggsbudgeten för 2005 intar amorteringen av tvångslånet från kommunerna så att justeringen av statsandelarna i fråga om undervisningsministeriets förvaltningsområde utbetalas i sin helhet 2005 och justeringen av statsandelarna i fråga om social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fördelas så att den utbetalas 2005 och 2006.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 31

**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE**

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Ungefär en femtedel av Finlands bannät på närmare 6 000 kilometer är över 30 år gammalt, dvs. föråldrat och skulle kräva en omedelbar ombyggnad. Banförvaltningscentralen har räknat ut att bibehållandet av bannätet i tillräckligt bra skick när det gäller trafikerbarhet och säkerhet skulle förutsätta reinvesteringar på 170 miljoner euro varje år utan att de lågtrafikerade banorna är medräknade. Den nuvarande finansieringsnivå enligt rambeslutet leder till reinvesteringar på cirka 100 miljoner euro varje år och för detta ändamål kan användas endast två tredjedelar av de senaste årens finansieringsnivå. Med nuvarande anslag kan man inte heller främja den nödvändiga ombyggnaden av bangårdar och funktionerna på dem. De knappa anslagen leder till

en allt mer föråldrad överbyggnad och fler hastighetsbegränsningar. Skrotningen av bannätet utgör ett hot för säkerheten i järnvägstrafiken. Den minskade konkurrenskraften för godstrafiken försvagar företagens verksamhetsmöjligheter. De ökade hastighetsbegränsningarna och försenade tåg leder till problem både i persontrafiken och i godstrafiken. En finansieringsnivå som följer rambeslutet leder på lång sikt till en negativ spiral där kostnaderna för upprätthållande av banor ökar, utvecklingsmöjligheterna minskar, trafikbegränsningarna på bannätet fördubblas redan fram till 2009 och trafiken löper sämre på grund av föråldrade bangårdar. Detta innebär en klar minskning av järnvägarnas konkurrenskraft och att marknadsandelen börjar sjunka. De direkta effekterna avspeglar sig i tågtrafikens image, kundtillfredsställelse, frakt- och passagerarvolymerna och också i VR:s resultat och lönsamhet.

Riksdagen har redan i flera års tid krävt en tillräcklig finansiering av banunderhållet för att på lång sikt förbättra bannätets skick. Redan vid behandlingen av årets budget fäste kommunikationsutskottet avseende vid en ministerarbetsgrupps betänkande, enligt vilket bannätets skick är till och med sämre än vägnätets skick. Enligt utskottet är finansieringen inte på en tillräcklig nivå för att trygga järnvägstrafikens konkurrenskraft och en jämlik utveckling av regionerna. Också finansutskottet fäste i sitt budgetbetänkande allvarlig uppmärksamhet vid anslagen för banhållning. När riksdagen godkände årets budget förutsatte den att regeringen i samband med rambeslutet beaktar farledsarbetsgruppens förslag. Så skedde dock inte och utskottet påpeka-

de åter detta i sitt betänkande om anslagsramarna för 2006—2009. Utskottet konstaterade då att kommunikationsministeriets utgiftsram redan från valperiodens början varit uppenbart underdimensionerad med tanke på behovet att utveckla trafikledsnätet. Utskottet konstaterade att planeringen på grund av bristen på anslag har varit kortsiktig, vilket har gjort det svårt att på ett rationellt och ekonomiskt lämpligt sätt sköta basbanhållningen. Trots riksdagens upprepade ställningstaganden verkar regeringen inte heller nu vara beredd att åtgärda situationen. Tvärtom ingick i utgiftsramarna för 2006—2009 besparingar på 11 miljoner euro på kommunikationsministeriets förvaltningsområde. Dessa gällde huvudsakligen väg- och banhållningen.

I den föreliggande tilläggsbudgeten finns för basbanhållning ett tillägg på närmare 9 miljoner euro som enligt utredning till utskottet används för förnyande av överbyggnaden på sträckan Jämsänkoski—Saarikoski hösten 2005. Detta tilläggsanslag räcker dock inte ens för att slutföra detta projekt utan arbetet torde bli på hälft. I samband med tilläggsbudgeten för 2005 skulle det vara på sin plats att anvisa anslag för reparation av de mest akuta problemen. Större justeringar i anslagsnivån ska göras i sommarens budgetmangling. Samlingspartiet konstaterar att till det tilläggsanslag på närmare 9 miljoner euro som regeringen föreslår behövs ännu i detta skede ett tillägg på 20 miljoner euro.

Med stöd av det ovan sagda föreslår vi

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro för reinvesteringar för ombyggnad av bannätet.

Reservation 3

FiUB 15/2005 rd — RP 62/2005 rd

Helsingfors den 14 juni 2005

Jari Koskinen /saml
Jyri Häkämies /saml
Pekka Kuosmanen /saml

Irja Tulonen /saml
Maija Perho /saml

RESERVATION 4

Allmän motivering

Under regeringen Vanhanens tid har Vänsterförbundets budgetalternativ prioriterat servicen och sysselsättningen framom skattelättnader. I beskattningen har Vänsterförbundet understrukt rättvisaspekten. Internationellt ställer Vänsterförbundet den globala rättvisan framom kapprustningen.

Enligt regeringen Vanhanen-Kalliomäkis linje genomförs i snabb takt större inkomstskattelättnader än inflationen och eftersträvas en målmedveten bantning av den offentliga sektorn genom begränsning av inkomstöverföringar och service som är nödvändig i medborgarnas vardag. Regeringens verksamhet har försatt hela kommunsektorn i trångmål och kommunerna tvingas minska personalen och gallra i serviceutbudet och dessutom balansera ekonomin genom högre avgifter, realisering av anläggningstillgångar och minskning av investeringar.

Dessutom fick rentav 136 kommuner höja inkomstskatteprocenten för 2005 till följd av regeringens politik. Det är ett större antal än någonsin sedan 1990. Fler förhöjningar är att vänta också 2006.

Vänsterförbundets linje avviker från Vanhanens linje. Vänsterförbundet har föreslagit

- bättre villkor för de mest utsatta ("fattigdomspaket")
- satsningar på basservicen och
- satsningar på trafikens infrastruktur och fungerande trafiklösningar.

Vänsterförbundet anser att det hade varit ett rättvisare alternativ att avstå från stora skattelättnader och satsa på bekämpning av fattigdom, bättre service, boende och miljön i hemlandet.

Trots skattesänkningar hade staten haft förutsättningar att satsa på kommunerna och stävja försämringen av tjänsterna. Finansutskottet har

fått en utredning enligt vilken inkomstposterna överskreds med 1,5 miljarder euro från det budgeterade i 2004 års bokslut. Den viktigaste faktorn är visserligen inkomsterna från försäljningen av aktier och bestående utgiftsposter kan naturligtvis inte byggas på dessa. Däremot bör det observeras att av anslagen blev 676 miljoner euro oanvända och anmärkningsvärt är att sammanlagt 474 miljoner euro var besparingar som kunde hänföras till ramen. Denna sistnämnda post kunde ha satsats på ett annat sätt i tilläggsbudgeten.

I enlighet med logiken för rambudgetering är det motiverat att regeringen förutsätter att riksdagen håller sig inom budgetramarna, men det passar inte i den logiken eller i någon annan logik att ramen underskrids med en så pass betydande summa samtidigt som det finns motiverade tilläggsbehov på många områden.

I propositionen motiveras den knappa tilläggsbudgeten med att alla utgiftsbehov ska bedömas på en gång i samband med höstens budget. Motiveringen är dock ohållbar därför att den andra tilläggsbudgeten ska behandlas i presidentföredragningen först den 21 oktober. När dessutom riksdagsbehandlingen tar en viss tid i anspråk är det klart att man inte med den andra tilläggsbudgeten vid årets slut hinner ingripa i svåra problem. Det är uppenbart att regeringen inte har vilja att påverka försämringen av servicen, problemen med järnvägar och vägar eller att direkt hjälpa medborgare i en utsatt position.

Trots den kritik som framförts hade utskottets majoritet inte vilja och mod att göra nödvändiga korrigeringar i propositionen.

Med tilläggsbudgeten har vi kunnat framställa förslag bara i fråga om de moment som öppnats genom propositionen.

Detaljmotivering**ANSLAG****Huvudtitel 25****JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****50. Verkställighet av straff****21. Omkostnader för verkställighet av straff (reservationsanslag 2 år)**

I årets ordinarie budget beviljades för omkostnader för verkställighet av straff 183 150 000 euro varav 163 100 000 euro för fängsvårdsväsendets omkostnader.

Ett betydande utgiftstryck föranleds av det ökade antalet fångar och ökade löneutgifter enligt tjänstekollektivavtalet. Dessutom kommer i år en extra tilläggsutgift på 610 000 euro enligt StaPL när en återbäring på 1,2 miljoner euro utbetalades förra året. Det genomsnittliga antalet fångar bedöms i år vara cirka 3 850 när motsvarande siffra i fjol var 3 577. Största delen av ökningen beror på det ökade antalet bötesfångar. I tilläggsbudgeten föreslår regeringen en ökning på 2 319 000 euro till utgifter på grund av tjänstekollektivavtalet. Behovet skulle dock vara 2 000 000 euro utöver detta. Utan denna ökning måste personalutgifterna anpassas trots att det ökade antalet fångar skulle förutsätta en ökning av personalen. Utan den ökning på 2 000 000 euro som vi föreslår måste arbetsverksamheten minskas, redan beslutade anskaffningar framskjutas och personalen minskas med 30 årsverken.

Vi föreslår

att moment 25.50.21 ökas med 2 000 000 euro.

Huvudtitel 27**FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALT-
NINGSOMRÅDE****10. Försvarsmakten****16. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 2 år)**

Regeringen föreslår att momentet minskas med 16 416 000 euro. Samtidigt föreslås dock i tilläggsbudgeten en ny beställningsfullmakt på sammanlagt 57,6 miljoner euro för ett tungt raketkastarsystem. Detta skulle förorsaka utgifter på 10 000 000 euro till utgången av 2005. Det tunga raketkastarsystemet skulle utöver de ovan nämnda 57,6 miljoner euro dessutom i det andra skedet innebära en beställningsfullmakt på cirka 150 miljoner euro. I sak innebär detta att man nu inleder en anskaffning på över 200 miljoner euro. Vi anser inte att beställningsfullmakten är motiverad när man samtidigt genomför ett program för nedläggning av garnisoner.

Vi föreslår

att moment 27.10.16 minskas med 10 000 000 euro och att beställningsfullmakten för ett tungt raketkastarsystem (MLRS) stryks i motiveringen.

Huvudtitel 31**KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS
FÖRVALTNINGSOMRÅDE****24. Vägförvaltningen****21. Basväghållningen (reservationsanslag 2 år)**

Regeringen föreslår en ökning på drygt en miljon euro på grund av tjänstekollektivavtalet och intäktsföringen av EU:s TEN-stöd. Vi anser att anslaget ska höjas med 5 milj. euro för reparation av skador som översvämningarna i Lappland orsakade på vägarna.

Utskottet kritiserar också att budgetramen utgår ifrån att finansieringen av basväghållningen nästa år minskar med över 30 milj. euro jämfört med i år. Detta är enligt utskottet över 70 milj. euro mindre än ministerarbetsgruppen för trafikledspolitik föreslog. Utskottets majoritet erkänner också att en så låg anslagsnivå leder till en ohållbar situation där problemen för basväghållningen ökar och ackumuleras. Utskottets majoritet var trots detta inte beredd att höja anslaget ens i fråga om översvämningsskadorna i Lappland.

Utskottet konstaterar att i propositionen minskas anslagen för basväghållning med en miljon euro, som anvisas för ombyggnad av vägen i den arrenderade delen av Saima kanal. Majoriteten i utskottet underkastar sig dock minskningen av anslaget för basväghållning.

För ersättning av skador på grund av översvämningarna i Lappland behövs 5 milj. euro.

Vi föreslår

att moment 31.24.21 ökas med 5 000 000 euro och

att i motiveringen till momentet uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Utskottet förutsätter att av anslaget på moment anvisas 5 000 000 euro för ersättning av skador på grund av översvämningarna i Lappland.

Dessutom föreslår vi

att i motiveringen till momentet uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen justerar anslagsramen och bereder sig på en sådan utgiftsnivå för basväghållning att problemen i basväghållningen inte ökar och ackumuleras och att situationen i basväghållningen blir bättre.

40. Banförvaltningscentralen

21. Basbanhållningen (reservationsanslag 2 år)

Regeringen föreslår att momentet ökas med knappt 9 miljoner euro som i sin helhet ska användas för ombyggnad av sträckan Jämsänkoski—Saakoski. Bibehållande av bannätet i trafikerbart skick skulle förutsätta reinvesteringar på 170 miljoner euro men den i budgetramen fastställda finansieringsnivån leder till att endast 100 miljoner euro kan användas årligen för detta ändamål. På detta sätt faller hela bannätet snart sönder.

I programmet för statsminister Vanhanens regering konstateras att regeringens politik baserar sig på hållbar utveckling. Spårtrafiken är en föga förenande, energiekonomisk och säker trafikform och därmed förenlig med en hållbar utveckling. Finansieringen av reinvesteringar, typ ombyggnad av bannätet, har minskat avsevärt under detta årtionde. Den dåliga utvecklingen har lett till att trafikbegränsningarna åter har ökat tvärt emot det regeringen ställde som mål för banhållningens servicenivå i sitt program. Också med tanke på säkerheten har allvarliga tillbud förekommit.

Bristen på finansiering fördröjer betydligt ombyggnaden av flera bansträckor, ökar säkerhetsriskerna och minskar punktligheten i trafiken.

På banavsnitt som är i dåligt skick måste fler vikt- och fartbegränsningar införas. Det är klart att dessa försämringar inverkar på kundtillfredsställelsen och trafikens image och frakt- och passagerarvolymerna och den vägen på VR:s lönsamhet.

Hänvisning: TBM 26/2005 rd — Kari Uotila /vänt: Anslag för basbanhållningen

Vi föreslår

att moment 31.40.21 ökas med 20 000 000 euro för reinvesteringar för ombyggnad av bannätet.

Dessutom föreslår vi

att i motiveringen till momentet uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen justerar anslagsramen och bereder sig på en sådan utgiftsnivå att bannätet inte endast hålls i trafikerbart skick utan det kan vidareutvecklas.

60. Köp av tjänster, ersättningar och stöd för kollektivtrafik**63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)**

Regeringen föreslår en mycket liten ökning på momentet på grund av vissa projekt som stöds av EU.

Stödet till kollektivtrafiken baserar sig på långa avtal. Utgiftsramen räcker inte till för att trygga den nuvarande nivån. Det otillräckliga stödet till kollektivtrafiken leder till en försämrad servicenivå och äventyrar bland annat hundratals bussturer i fortsättningen.

Riksdagen har i flera sammanhang krävt en stärkning av kollektivtrafikens villkor och verksamhetsförutsättningar och tryggnad av en tillräcklig finansiering.

Kollektivtrafiken kan främjas med hjälp av en biljettförmån för arbetsresor, vilket kommunikationsministeriets arbetsgrupp konstaterade i sitt betänkande i september 2004. Vänsterförbundets riksdagsgrupp anser att det är viktigt att biljettförmånen genomförs så snabbt som möjligt.

Kollektivtrafiken behöver också ökade anslag. Utan tilläggsfinansiering hotar en hård bantning i fortsättningen och bland annat nedläggning av personalförbud på bansträckorna Karis—Hangö och Kouvola—Kotka.

Detta skulle ske i en situation där rälsbussar som VR har beställt inte kunde utnyttjas på dessa bansträckor. De otillräckliga anslagen skulle också leda till bland annat en minskning av natttågtrafiken. Detta skulle ha negativa sysselsättningseffekter för Talgos fabrik, eftersom beställningarna av sovvagnar inte kan bli verklighet.

Hänvisning: TBM 29/2005 rd — Kari Uotila /vänst m.fl.: Anslag för stöd till kollektivtrafiken

Vi föreslår

att moment 31.60.63 ökas med 3 000 000 euro.

Dessutom föreslår vi

att i motiveringen till momentet uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen i snabb takt bereder en proposition om biljettförmån för arbetsresor och lämnar en proposition om detta till riksdagen i början av höstsessionen.

Huvudtitel 34**ARBETSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE****06. Arbetskraftspolitiken****51. Sysselsättnings- och utbildningsåtgärder samt speciella åtgärder (fast anslag)**

För reparation av skador på byggnader på grund av översvämningarna i Lappland behövs 5 miljoner euro.

Vi föreslår

att moment 34.06.51 ökas med 5 000 000 euro och

att i motiveringen till momentet uttalas:

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att av anslaget på momentet anvisas 5 000 000 euro för reparation av skador på byggnader på grund av översvämningarna i Lappland.

Huvudtitel 35**MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGS-
OMRÅDE****20. Samhällen, användning av områden och
naturvård***22. Vissa utgifter för naturvård (reservationsan-
slag 3 år)*

Noux naturpark i Finlands folkrikaste region är den enda viktiga och för den stora allmänheten lättillgängliga naturparken utan naturcentrum.

Noux sjöplatå är huvudstadsregionens viktigaste natur- och rekreationsobjekt. Den är dagligen tillgänglig för cirka 1,3 miljoner människor. Noux naturpark har också en viktig riksomfattande, till och med internationell roll inom den snabbt växande naturturismen och för en modern Finlandsbild.

I ett urbaniserat samhälle blir naturens betydelse allt större för människor och hänsyn till naturen uppmärksammas i uppfostran och annan undervisning. I undersökningar har det också konstaterats att naturen spelar en viktig roll för åldrande människors både fysiska och psykiska hälsa.

Noux användningsgrad är den högsta bland nationalparkerna. Antalet besök per år i hela Noux sjöområde överstiger 600 000 och av dessa över 100 000 i själva parken. Användningen är mångsidig omfattande turist-, rekreations-, utbildnings- samt professionella observations- och servicepunkter. Noux lagfästa vårdplan blev färdig 2003 och den har sänts till miljöministeriet för fastställelse.

I riksdagsbehandlingen av statsbudgeten för 2005 fogades till miljöministeriets huvudtitel (35.20) ett uttalande där man betonar hur viktigt Noux-projektet är som naturobjekt i huvudstadsregionen och att det är viktigt att alla parter aktivt arbetar för att få projektet att avancera och att också staten bidrar till detta.

Med hänvisning till det okontrollerade slitage av naturparken inledde Forststyrelsen, regionens kommuner, Nylands förbund och Skogsindustrin rf år 2004 planeringen av ett mångsidigt informationscenter för utbildningsändamål, service för naturturister, rekreation för invånarna i huvudstadsregionen och för service till företags- och samfundsgäster. Målsättningen är att Noux ska vara en inkörsport till den finska skogsnaturen och naturparkerna. Ett förslag om behövliga åtgärder blev färdigt i slutet av mars. Finansierarna i styrgruppen för utredningsprojektet ansåg att det är viktigt att utredningens förslag snabbt kan avancera till genomförandefasen. Byggnadsplaneringen med behövliga utredningar och förhandlingar ska ske i år. Värdet av byggnadsplaneringen är 0,5 miljoner euro.

Tyvärr ville inte utskottet (utskottets majoritet) göra en så här liten justering i tilläggsbudgeten trots att det fanns all motivering till detta.

Hänvisning: TBM 38/2005 rd — Seppo Särkiniemi /cent: Anslag för planering och byggande av Noux nationalpark.

Vi föreslår

att moment 35.20.22 ökas med 500 000 euro för byggnadsplanering av Noux naturcentrum.

Reservation 4**FiUB 15/2005 rd — RP 62/2005 rd**

Helsingfors den 14 juni 2005

Kari Uotila /vänst
Mikko Immonen /vänst
Mikko Kuoppa /vänst

Jag omfattar reservation 4 i fråga om moment 27.10.16, 31.60.63 och 35.20.22.

Anni Sinnemäki /gröna